

HERMENEUTICA



LINGUÍSTICO

✓ Língua



LÍNGUAS

➤ **Hebrew** - הלל - ידע

principalmente do povo de Deus

➤ **Aramaico** - Dn 2:4-7:28

dominante em 1550 -1200 aC

➤ **Grego** - Koine

3000 anos - 1000 aC - presente

LINGUÍSTICO

✓ Língua

✓ Texto





Papiros do Mar Morto

וְיָבִיאוּ אֵלַי
בְּיוֹם וְעַל צִדְקַת וְהוֹ
יָהּ לְעַשְׂתָּהּ וְעַד וְחָו
בְּעֵצֵי צִנְצִיָּם וְיָתֵר
אֶתְּפֵא וְאֶתְּפֵא נָס
עַל

MANUSCRIPTS

ΕΝΩΠΗ
ΦΑΓΕΝ
ΕΠΡΟΣΧ

ΟΙΟΥΟΥ
ΑΠΡΟΣΥ
ΩΝΣΥΝΤ
ΔΕΙΠΛΗ
ΑΠΙΑΝΑ
ΜΕΝΑΜ
ΩΜΩΣΕ
ΙΣΠΡΟΦΗ
ΑΛΜΟΠΗ

ΤΟΙΠΡΟΣ
ΓΕΣΑΥΤΟΥ
ΓΡΕΥΜΕΙΣ
ΣΑΛΗΝΙΣΤΑ
ΡΑΜΕΙΟΝ
ΗΟΝΑ
ΕΝΤΟΥ
ΤΟΥΝ

ΤΑΤΑΙΝ

ΚΑΤΑΝΟΥ

ΚΟΥΟΜΕΝΕΛΥΤΙΝΑΣ
ΠΕΡΙΠΑΤΟΥΝΤΑΣΕΜΥ
ΜΙΝΑΤΑΚΤΩΣΜΗΔΕΝ
ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣΑΛΛΑ
ΠΕΡΙΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ
ΤΟΥΣΔΕΤΟΙΟΥΤΟΙΣ
ΠΑΡΑΓΓΕΛΛΟΜΕΝΚΑΙ
ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΜΕΝΕΝΚΕ
ΤΥΧΩΙΝΑΜΕΤΑΗΛΥ
ΧΙΑΣΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙΤ
ΕΑΥΤΩΝΑΡΤΟΝΕΣΘΙ
ΩΣΙΝΥΜΕΙΣΔΕΑΔΕΛ
ΦΟΙΜΗΕΝΚΑΚΗΟΝΤΕ
ΚΑΛΟΠΟΙΟΥΝΤΕΣ

Π ΤΟΥΝ
ΤΡΟΠΟ
ΛΗΣΑΣ
ΕΝΤΟΙ
ΕΠΕΣΧ
ΡΩΝΤ
ΣΕΝΗΥ
ΘΗΚΕΝ
ΠΑΝΤΟ
ΗΣΕΝΤ
ΩΝΑΠ
ΜΕΝΟΚΑ
ΥΠΟΣΤ

Sinaítico

Vaticano

Sinaítico

ΕΙΠΗΤΗΩΡΕΕΝΟ
ΧΟΣΕΣΤΕΕΙΣΤΗΝ
ΓΕΕΝΝΑΝΤΟΥΠΥ
ΡΟΣ
ΕΛΝΟΥΝΗΠΡΟΣΦ
ΡΗΕΤΩΔΩΡΟΝΕΥ
ΕΙΠΤΟΥΣΙΑΣΤΗ
ΡΙΟΝΚΑΚΕΙΜΝΗ
ΣΘΗΣΘΠΙΟΑΛΕΥ
ΦΟΣΣΟΥΕΧΙΠΙΚΑ
ΤΑΣΟΥΑΦΕΣΕΚΙΤ
ΛΩΡΟΝΣΟΥΕΜΠ
ΣΕΝΤΟΥΟΥΣΙΑ
ΣΤΗΡΙΟΥΚΑΙΥΠΑ
ΠΡΩΤΟΝΑΙΑΛΛΗ
ΟΡΤΩΑΛΕΑΦΩΕΥ
ΚΑΙΤΟΤΕΕΛΩΩΝ
ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΟΛΩ
ΡΟΝΣΟΥ
ΙΣΘΙΕΥΝΟΩΝΤΩ
ΑΝΤΙΑΙΚΩΣΟΥΑ
ΧΥΕΩΣΟΤΟΥΕΙΗ
ΥΛΤΟΥΕΝΤΗΟΛ
ΜΗΠΙΟΤΕΣΕΠΑ
ΛΩΘΑΝΤΙΑΙΚΟ
ΤΩΚΡΙΤΗΚΑΙΟΚΡ
ΤΗΣΤΩΥΤΗΡΕΒ
ΚΑΙΕΡΦΥΛΑΚΗΗ
ΚΑΝΘΕΗ
ΑΜΗΝΔΕΤΩΣΟΥ
ΜΗΕΣΕΛΘΗΣΕΚ
ΟΕΝΕΩΣΑΝΑΙΤ
ΛΩΣΤΟΝΕΣΧΑΙ
ΚΩΡΑΝΤΗΝ
ΗΚΟΥΣΚΙΕΘΤΕΡ
ΡΕΘΗΟΥΜΟΙΧΕΥ
ΕΙΩΔΕΛΕΓΩΥΜ
ΟΤΗΠΛΣΟΒΛΕΠ
ΓΥΝΑΙΚΑΙΠΡΟΣ
ΕΠΙΟΥΜΗΣΕΤΑ
ΕΜΟΙΧΕΥΣΕΝΑΥ
ΤΗΝΕΝΤΗΚΑΥΑ
ΛΛΥΟΥ
ΕΙΛΕΡΟΣΦΑΛΜΟ
ΣΟΥΕΛΕΘΟΣΣΙ
ΑΛΛΑΕΙΣΕΙΔΕ
ΑΥΤΟΝΕΙΣΑΛ
ΑΥΤΟ

ΡΙΓΑΡΣΟΙΝΑΛΓΙΟΜ
ΓΑΙΕΝΤΩΝΜΕΚΩ
ΣΟΥΚΑΙΜΗΘΛΟΝ
ΤΟΣΩΜΑΣΟΥΚΑ
ΘΗΕΙΣΤΕΕΝΝΑΝ
ΚΑΙΕΠΗΛΕΣΙΧΟΥ
ΧΕΙΡΕΚΑΝΑΛΛΑΖ
ΣΕΕΚΚΟΥΟΝΑΥ
ΚΑΙΚΑΛΕΑΠΟΣΟΥ
ΣΥΜΦΕΡΙΓΑΡΣΟ
ΝΑΛΠΟΛΗΤΑΙΣΠ
ΜΕΛΩΝΣΟΥΗΘΧ
ΤΟΣΩΜΑΣΟΥΕΙ
ΕΝΝΑΝΑΙΕΛΕΥ
ΕΡΕΘΗΘΣΑΝΑΠ
ΛΥΣΗΤΗΝΙΓΥΝΑ
ΛΥΤΟΥΑΟΤΩΑΥΤ
ΑΠΟΣΤΑΣΙΟΝΕΤ
ΔΕΛΕΓΩΥΜΙΝΟΤ
ΤΙΧΣΟΑΠΟΧΥΩΝ
ΤΗ
ΓΥΝΑΙΚΑΛΥΤΟΥ
ΠΑ
ΡΕΚΤΟΣΛΟΙΟΥΠ
ΟΡ
ΝΙΑΣΠΟΙΕΙΤΑΥ
ΤΗ
ΜΟΙΧΕΥΟΗΝΑ
ΚΑΙΘΣΑΝΑΠΟΛ
ΛΥΜΕΝΗΝΓΑΜΗ
ΣΗΜΟΙΧΥΕ
ΠΑΙΝΗΗΚΟΥΣΧ
ΤΕ
ΤΙΕΡΡΕΘΗΠΟΙ
ΣΑ
ΧΛΟΙΣΟΥΚΕΦΙ
ΘΡ
ΚΗΣΕΙΟΧΛΙΟΛ
Ω
ΔΕΤΩΚΑΤΟΥ
ΣΟΡ
ΚΟΥΣΣΟΥ
ΕΤΩΔΕΛΕΓΩΥ
Μ
ΜΗΟΜΟΣΚΙΟ
Χ
ΜΗΤΕΕΝΤΩΟΥ
Ν
ΟΤΙΘΡΟΝΟΣΕ
ΣΤ
Η
ΤΟΥΘΥΜΗΤΕ
Ε
Ν
Τ
Η
ΓΗΟΤΥΠΙΟ
Λ
Ο
Ν
Ε
Σ
Τ
Η
Ν
Τ
Ω
Ν
Η
Ι
Ο
Λ
Α
Ω
Ν
Α
Υ
Τ
Ο
Υ
Μ
Η
Τ
Ε
Ι
Σ
Ι
Ε
Ρ
Ο
Σ
Ο
Υ
Μ
Η
Θ
Π
Π
Ο
Α
Ι
Σ
Ε
Σ
Τ
Η
Ρ
Μ
Ε
Γ
Α
Λ
Ο
Υ
Α
Χ
Ι
Ε
Ω
Σ
Μ
Η
Τ
Ε
Ε
Ν
Τ
Η
Κ
Ω
Δ
Α
Η
Σ
Ο
Υ
Ο
Μ
Ο
Ι
Θ
Τ
Η
Ο
Υ
Χ
Υ
Ν
Α
Σ
Α
Μ
Ι
Α
Ν
Τ
Ρ
Ι
Χ
Α
Σ
Λ
Ε
Υ
Κ
Ι

ΠΟΙΗΣΑΙΤΙΜΟΛ
ΝΑΝΕΣΤΩΔΕΟ
ΥΜΩΝΝΑΙΝΑΙΟΥ
ΤΟΔΕΠΕΡΙΣΣΟ
ΝΠ
ΤΩΝΕΚΤΟΥΠ
ΟΝ
Η
ΡΟΥΕΣΙΝ
ΗΚΟΥΣΚΙΕΘΤΕ
Ρ
ΘΗ
Ο
Φ
Ο
Λ
Λ
Ο
Ν
Α
Ι
Τ
Ι
Ο
Φ
Α
Λ
Μ
Ο
Ν
Α
Ι
Τ
Ι
Ο
Φ
Α
Λ
Μ
Ο
Υ
Κ
Α
Ι
Ο
Δ
Ο
Ν
Τ
Α
Ν
Τ
Ι
Ο
Λ
Τ
Ο
Σ
Ε
Τ
Ω
Δ
Ε
Λ
Ε
Γ
Ω
Μ
Ι
Ν
Ι
Μ
Η
Α
Ν
Τ
Ι
Ε
Τ
Α
Θ
Η
Ν
Α
Ρ
Τ
Ω
Τ
Ι
Ο
Ν
Η
Ρ
Ω
Δ
Α
Λ
Ο
Σ
Τ
Ι
Σ
Σ
Ε
Ρ
Α
Π
Ι
Ζ
Ι
Ε
Ρ
Τ
Η
Ν
Δ
Ε
Σ
ΙΑ
Ν
Σ
ΙΑ
Τ
Ο
Ν
Α
Σ
Ρ
Υ
Ο
Ν
Κ
Υ
Π
Ω
Κ
Α
Ι
Τ
Η
Λ
Λ
Η
Η
Κ
Α
Ι
Τ
Ω
Θ
Ε
Λ
Ο
Ν
Τ
Ι
Σ
Ο
Ι
Κ
Ρ
Ι
Θ
Η
Ν
Α
Ι
Κ
Α
Ι
Τ
Ο
Ν
Χ
Ι
Ρ
Ω
Ν
Α
Σ
Ο
Υ
Λ
Α
Κ
Ι
Ν
Α
Φ
Τ
Ο
Υ
Τ
Ω
Κ
Α
Ι
Τ
Ο
Ι
Ο
Κ
Α
Ι
Τ
Ο
Ν
Σ
ΟΥ
Κ
Α
Ι
Ο
Σ
Τ
Ι
Σ
Ε
Α
Ν
Ε
Ν
Τ
Α
Ρ
Σ
Υ
Η
Μ
Ι
Χ
Ι
Ο
Ν
Ε
Ν
Υ
Γ
Λ
Α
Μ
Ε
Τ
Α
Υ
Τ
Ο
Υ
Α
Υ
Ο
Τ
Ω
Α
Π
Τ
ΟΥ
Ν
Τ
Ι
Σ
Ο
Ι
Α
Ο
Σ
Κ
Α
Ι
Τ
Ο
Ν
Θ
Ε
Χ
Ο
Ν
Τ
Α
Α
Π
Ο
Σ
Ο
Υ
Α
Λ
Α
Ν
Ι
Σ
Α
Θ
Α
Ι
Η
Α
Π
Ο
Σ
Τ
Ρ
Α
Φ
Η
Σ
Η
Κ
ΟΥ
Σ
Χ
Ι
Ε
Θ
Τ
Ε
Ρ
Ρ
Ε
Θ
Η
Α
Υ
Τ
Η
Ε
Ι
Σ
Τ
Ο
Ν
Η
Α
Ι
Σ
Η
Ο
Υ
Κ
Α
Ι
Μ
Ι
Χ
Ι
Ο
Ν
Ε
Ι
Σ
Ε
Ν
Ε
Κ
Ε
Ρ
Ο
Ν
Ο
Υ
Χ
Ε
Τ
Ω
Δ
Ε
Α
Γ
Ω
Υ
Μ
Ι
Ν
Α
Ι
Τ
Α
Ι
Κ
Ι
Ε
Τ
ΟΥ
Σ
Ο
Σ
Ο
Υ
Σ
Ο
Υ
Σ
Υ
Μ
Ω
Ν
Η
Ρ
Π
Ρ
Ο
Σ
Ε
Υ
Χ
Ε
Σ
Α
Υ
Τ
Η
Ε
Κ
Ε
Τ
Ω
Ν
Α
Ι
Ω
Κ
Α
Ι
Τ
Ο
Ν
Υ
Μ
Α
Σ
Ο
Υ
Τ
Ω
Τ
Ε
Ν
Η
Σ
Θ
Ε
Τ
Ι
Ο
Υ
Ρ
Π
Ρ
ΟΣ
Υ
Μ
Ο
Ν
Τ
ΟΥ
Ε
Ν
ΟΥ
Σ
Α
Ι
Ο
Σ
Τ
Ι
Ο
Ν
Η
Α
Ι
Ο
Ν
Α
Υ
Τ
Η
Α
Ν
Τ
Ε
Λ
Α
Σ
Ε
Τ
Η
Ρ
Η
Π
Ρ
ΟΣ
ΟΥ
Κ
Α
Ι
Ο
Υ

ΟΟΥΚΑΙΕΡΧΙΕΠ
ΕΛΝΓΑΡΑΤΑΠΙ
ΙΣΗ
ΤΕΤΟΥΣΑΙΛΙ
ΩΝ
ΤΑΣΥΜΑΣΤΗ
ΝΑΜ
ΘΟΝΕΧΕΤΕΚ
ΑΙΟ
Ι
ΤΕΛΩΝΑΠ
ΟΧΥ
Τ
ΠΟΙΟΥ
ΣΙΝ
Κ
Α
Ι
Ε
Λ
Ν
Α
Σ
Π
Α
Σ
Η
Σ
Ο
Ε
Τ
ΟΥ
Σ
Α
Δ
Ε
Λ
Φ
Α
Υ
Υ
Μ
Ω
Ν
Μ
Ο
Ν
Ο
Ν
Τ
Η
Π
Ε
Ρ
Ι
Σ
Σ
Ο
Ν
Π
Ο
Ι
Ε
Π
Α
Ι
ΟΥ
Χ
Ι
Κ
Α
Ι
Ο
Ι
Ε
Θ
Ν
Ι
Κ
Ο
Π
Ο
Χ
Υ
Τ
Ο
Π
Ο
Ι
ΟΥ
Σ
Ι
Ν
Ε
Σ
Ε
Θ
Ε
ΟΥ
Ν
Υ
Μ
Ι
Σ
Η
Λ
Ι
Ο
Ι
Ω
Σ
Ο
Π
Η
Ρ
Υ
Η
Ο
ΟΥ
Ρ
Α
Ν
Ι
Ο
Σ
Τ
Ε
Λ
Ι
Ε
Σ
Τ
Η
Π
Ρ
Ο
Σ
Ε
Χ
Ε
Τ
Ε
Δ
Ε
Τ
Η
Ν
Α
Θ
Ε
Ι
Η
Ρ
Η
Ν
Η
Ν
Υ
Μ
Ω
Ν
Κ
Α
Ι
Π
Ο
Ι
Ε
Ι
Ν
Ε
Τ
Α
Π
Ρ
Ο
Σ
Ε
Ν
Τ
Ω
Ν
Α
Ν
Ω
Ν
Π
Η
Ρ
Α
Ι
Ο
Σ
Τ
Ο
Θ
Ε
Λ
Θ
Η
Ν
Α
Υ
Τ
Ο
Υ
Σ
Ε
Ι
Δ
Ε
Μ
Η
Ρ
Μ
Ι
Χ
Ι
Ο
Ν
Ε
Ν
Ω
Κ
Ε
Χ
Ε
Τ
Η
Ρ
Α
Ρ
Χ
Τ
Ω
Π
Ρ
Ι
Υ
Μ
Κ
Ε
Τ
Ρ
Ο
Ε
Ν
ΟΥ
Ν
Ο
Σ
Ο
Σ
Τ
Α
Ν
ΟΥ
Ν
Τ
Ι
Ο
Ι
Η
Σ
Ε
Λ
Ε
Η
Μ
Ο
Σ
Υ
Ν
Η
Η
Μ
Η
Σ
Α
Π
Ι
Σ
Η
Σ
Ε
Ν
Π
Ρ
Ο
Σ
Θ
Ε
Ν
Σ
ΟΥ
Σ
Π
Ε
Ρ
Ο
Υ
Π
Ο
Κ
Ρ
Ι
Τ
Α
Π
Ο
Ι
ΟΥ
Σ
Ι
Ν
Ε
Ν
Τ
Ε
Σ
Υ
Ν
Α
Ι
Ω
Τ
Ε
Σ
Κ
Α
Ι
Ε
Ν
Τ
Α
Ι
Σ
Υ
Μ
Α
Ι
Ο
Σ
Η
Κ
Ε
Τ
Ω
Σ
Α
Υ
Τ
Ο
Υ
Π
Ο
Ι
Ω
Ν
Α
Ν
Ω
Ν
Α
Μ
Η
Ν
Α
Μ
Η
Σ
Α
Υ
Τ
Ο
Υ
Μ
Η
Ν
Α
Π
Ε
Χ
ΟΥ
Σ
Τ
Ο
Ν
Μ
Ι
Χ
Ι
Ο
Ν
Α
Υ
Τ
Ο
Υ
Σ
ΟΥ
Ν
Ε
Π
Ο
Ι
ΟΥ
Ν
Τ
Ο
Υ
Ε
Λ
Λ
Η
Μ
Ο
Σ
Υ
Ν
Η
Η
Μ
Η
Σ
Α
Π
Ι
Σ
Η
Σ
Ε
Ν
Π
Ρ
Ο
Σ
ΟΥ
Σ
Π
Η
Ρ
Α
Σ
ΟΥ
Τ
Η
Π
Ο
Ι
Ε
Η
Δ
Ε
Σ
Α
Σ
ΟΥ
Ο
Ι
Ω
Ν
Η
Σ
ΟΥ
Ε
Λ
Ε
Η
Μ
Ο
Σ
Υ
Ν
Η
Η
Μ
Η
Σ
Α
Π
Ι
Σ
Η
Σ
Ε
Ν
Π
Ρ
Ο
Σ
ΟΥ
Κ
Α
Ι
Ο
Υ
Π
Η
Τ
Ω
Κ
Α
Ι
Ο
Ι
Τ
Η
Ρ
ΟΥ

1 562

ΚΑΤΑΜΑΤΘΑΙΟΝ:

σκαρσκά

μα: ιδωϊουδα

δαιροτιλιασκριθη

μσταμδληθασα

πώπρετουτατρο

αιουτουαργουα

τοιςαρχιδρωσις

σπρωτωτορσις

δλδωμυληματου

παραδουσααιμασε

S

11511
511

ΚΑΤΑΒΑΝΤΙΔΕΑΝ

ΠΩΛΠΟΥΡΟΥΡΟΥΣ

ΗΚΟΛΟΥΘΗΣΑΝ

ΠΩΧΛΟΠΟΛΛΗΚΑΙ

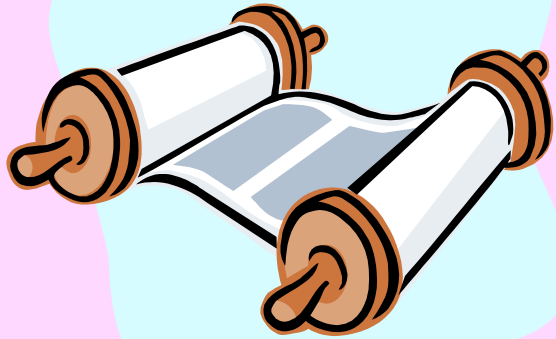
ΙΔΟΥΛΕΠΡΟΣΕΛΘΩ

ΠΡΟΣΕΚΥΠΗΙΑΝΤΩ

ΛΕΓΩΗΚΕΦΑΙΘΕΛΙΣ

ΔΥΝΑΣΑΙΜΕΚΑΘΑ

ΡΙΣΑΗΚΜΕΚΤΕΙΝΑΣ



TEXTOS

ANTIGOS

	Data	Mais antigo	Período	Cópias
Heródoto	480-406 aC	900 dC	1300 anos	8
Platão	427-347 aC	900 dC	1200 anos	7
Aristóteles	384-322 aC	1100 dC	1400 anos	5
NT	44-95 dC	125 dC (frag.) 400+ dC (NT)	Décadas 300+ anos	1000' s

DOCUMENTOS DO NT

44-95

100

200-500

1000

Agora

Autógrafos

Muitos

Muitos

Milhares de

>5,000

Fragm.

Documentos

Manuscritos

Manuscritos

Completos

“There are some 8,000 manuscripts of the Latin Vulgate and at least 1,000 for the other early versions. Add to that over 4,000 (now 6,000) Greek manuscript copies of portions of the NT. Besides all this, much of the NT can be reproduced from the quotations of the early Christian writers.”

AT Robertson

LINGUÍSTICO

- ✓ Língua
- ✓ Texto
- ✓ Lexicografia



SIGNIFICADO

- ✧ **Uso** - **variedade de significados**
- ✧ **Contexto** - **determina o significado**

PÉ

1. Parte do Corpo
2. Parte de um móvel
3. Medida de comprimento
4. Árvore frutífera

SIGNIFICADO

- ✧ **Uso** - variedade de significados
- ✧ **Contexto** - determina o significado
- ✧ **Etimologia** - limitações
- ✧ **Sinônimos** - úteis

LINGUÍSTICO



- ✓ Língua
- ✓ Texto
- ✓ Lexicografia
- ✓ Sintaxe
- ✓ Fonologia
- ✓ Morfologia
- ✓ Dispositivos
Literários

Mt 5.13-14 “Vocês são o sal da terra. Mas se o sal perder o seu sabor, como restaurá-lo? Não servirá para nada, exceto para ser jogado fora e pisado pelos homens. 14 “Vocês são a luz do mundo. Não se pode esconder uma cidade construída sobre um monte. ...